

ZUB VREMENA

Pred nama je slikarstvo koje je u metijerskom smislu bravurozno; od dinamike i kompozicije potezâ do istančane kolorističke palete. Na granici apstrakcije i mogućnosti detektiranja motiva, u različitim stupnjevima raspoznatljivosti, slikarski svijet Gorana Četkovića otvara se pred nama poput ponora ili jedne paralelne dimenzije u kojoj zapravo ne želimo biti niti trenutka. To je snažno, potresno, jezivo, užasno i opominjuće slikarstvo. Onima među nama koji vibriraju na višim frekvencijama boljeg, ljepšeg i pravednijeg svijeta ono nije potrebno kao metafora pakla, Posljednjih vremena ili potpune psihoemotivne deformacije jednog dijela čovječanstva, ali razjasnimo ga za one kojima je namijenjeno, da znaju gdje su i što ih čeka.

U toj dolini suza koja za nekoga može biti doslovna, opipljiva u materijalnoj dimenziji egzistencije ili može biti psihološki zatvor pun noćnih mora, košmara i nesanice, utjelovljuju se fantomi, aveti, prikaze – ali i padaju vlastite maske – koje su posljedica okretanja leđa Bogu i vrlinama. Jer sva ova lica i glave, odvojena od tijela, koja su personifikacija i metafora različitih fizičkih i emotivnih stanja, potresna su opomena loših životnih odabira i puteva. Ne bih se složila s tumačenjem nekih likovnih kritičara kako je Četkovićev slikarstvo opomena cijelom čovječanstvu, jer i u trenutku dok ovo pišem deseci i stotine tisuća ljudi na svijetu aktivno rade na tomu da prevladaju i pobijede sile tame, zlo, pohlepu, gramžljivost, pomanjkanje empatije prema gladnima i žednima, uz sve druge pripadajuće osobine jednog dijela ljudske vrste.

Na prvi pogled, čini nam se kako umjetnik zaista smatra da je Bog odustao od ljudi, i da ih je prepustio svojoj groznoj sudbini. No, sve je u životu stvar svjesnog odabira, pa mnogi znaju da samo čovjek može odustati od Boga a ne i obratno, samo što i oni Dobri, puni vrlina pate radi onih drugih zlih, punih mana, kojima se potonji često i ponose. Ponekad se i dobri ljudi ne mogu nositi kroz život s bolima, patnjama i užasima koji su ih zadesili na ovom svijetu pa posustanu. Na Četkovićevim ćemo slikama prepoznati i takva lica. Ali, jednako ćemo tako prepoznati i demone iz svih mogućih svjetova i dimenzija egzistencije koji su uspjeli zaposjesti neke ljude, pretvorivši ih u lutajuće aveti bez srca i duše, a to slikar podcrtava spektrom hladnih plavičastih i sivo-crnih tonova. Mnogi su svjesni svojeg stanja pa okreću i dižu glavu prema Nebu, s nadom da još nije kasno za iskupljenje ili pomoć, dok drugi uporno ustrajavaju u svojem grozotnom cereku, frustriranoj grimasi ili pravom demonskom licu koje skrivaju iza maske. Neki se nikada psihoemotivno ne razvijaju pa za Četkovića ostaju tužne i groteskne nakupine tkiva, poput embrija. To su najčešće egzekutori raznih vrsta, koji slušaju naredbe svojih Gospodara tame.

Referirajući se također na srednjovjekovne prikaze „Memento mori“, slikar vuče iznimno bogatu paralelu s brojnim stilskim slikarskim tradicijama, ne samo ulančavanjem s nekim

istaknutim europskim umjetnicima 20. stoljeća. Nije pred nama tek fantastično-nadrealno slikarstvo; to su studije glava koje će nas podsjetiti na skulpture austrijskog kipara Franza Xavera Messerschmidta, u kojima je analitički studirao brojne ljudske mane, ili slikare poput Jamesa Ensora, Edvarda Muncha i Francisa Bacona. Naš slikar Zlatko Keser cijeli je opus posvetio analitičkom prikazu unutrašnjosti ljudskih glava i lica, no on na kraju ipak vjeruje u ljudskost i s vremenom sve više pokazuje nadu u jedno bolje čovječanstvo koje je dotakla Svjetlost.

Ne znamo u ovom trenutku u kojem će pravcu otići Četkovićevo slikarstvo; hoće li ove nesretnike dohvatiti Clive Barkerov Pinhead kao parabola krajnjeg zla koje ne prašta ili će neki od njih radi lica okrenutog prema Nebu ipak dobiti šifre vlastita spasenja.

Iva Körbler